

Näyttävä Namika Areena rakennettiin kestävästi

Panu Härmävaara, arkkitehti SAFA
Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy
panu@rudanko-kankkunen.com

Maritta Koivisto, arkkitehti SAFA
päätoimittaja Betoni
maritta.koivisto@betoni.com

Namika Areenasta poikkeuksellisen tekevät kunnianhimoisen toiminta-ajatus ja korkea-asteoinen arkkitehtuuri, joka on suunnattu erityisesti lasten ja nuorten käyttöön. Rakennushanke käynnistettiin vaikean taloudellisen tilanteen aikana, jolloin Ukrainassa oli alkanut sota ja rakennusmateriaalien hinnat olivat kallistuneet. Tilaaja Helsingin NMKY halusi tällaisessa ajassa uskoa lapsiin ja nuoriin. Rakennushanke saatiin käyntiin, kun tiloja pienennettiin huolellisesti suunnitellen tärkeimmistä toimintoista ja pelaajaturvallisuudesta tinkimättä. Rakennuksen ulkohahmon laadussa ei myöskään tingitty, mikä vaati julkisivutoimittajan aikaista sitouttamista projektiin. Uudet tilat valmistuivat elokuussa 2023.

Areenan päälaaji on koripallo, jota voi pelata yhtäaikaaisesti kolmella kentällä. Pääareenalla on kansainvälisen koripalloliiton (FIBA) hyväksymä parketti ja neljä areenakoria. Koripallon lajiharjoittelua ja muita urheilulajeja tukevat monitoimikenttä, voimasali ja taitosali. Päivisin Pakilan koulut käyttävät rakennusta monipuoliseen liikuntaan. Pienemmällä monitoimikentällä pelataan myös muita lajeja, kuten futsalia, salibandya, käsipalloa ja lentopalloa. Piha-alueen varustelu puolestaan mahdollistaa vaikkapa yökoriksen.

Areenalla on myös lämmittelyalue, puku- ja pesutilat, varastotiloja sekä ravintola. Muina aikoina areenaa käyttävät Helsingin NMKY:n koripallojoukkueet ja urheiluharrastajat. Rakennuksessa on monipuoliset toimisto- ja neuvottelutilat, jotka joustavat myös lasten

Namika Areena on Helsingin NMKY:n lippulaivakohde Helsingin Pakilassa Kehä I:n varrella. Paikka on kaupunkikuvallisesti tärkeä, ja hallin arkkitehtuurille on asetettu erityisen tarkat laatuvaatimukset. Umbra-patinoitu betonijulkisivu on suunniteltu muistuttamaan nahkaisen koripallon sävyä, ja urheilutilat avautuvat taloa halkovan keskikanjonin kautta ympäristöön.

iltapäiväkerhotoimintaan. Helsingin NMKY vuokraa tiloja myös muihin tarkoituksiin.

Kestävä runko ja näyttävä betonijulkisivu

Rakennuksen runko ja julkisivut on suunniteltu kestäväksi pitkän elinkaaren. Julkisivut on toteutettu 3d-kuvioiduista betonielementeistä ja ne on patinavärjätty muistuttamaan koripallon lajihistoriasta tuttua ikonista nahkaista koripalloa. ART-Betoni Oy:n toteuttama Umbra-värjäys toi julkisivuun betonin pigmentointia vivahteikkaamman ja luonnollisemman pinnan, ja julkisivun värjäys elementtien asentamisen jälkeen tasasi elementtien välisiä sävyeroja luoden yksiaineisen vaikutelman. "Julkisivussa on nähtävissä myös lajin syntyaikana käytössä olleen puusta rakennetun vanhan koripallokorin aaltoilevat pystysäleet", kertoo arkkitehti Panu Härmävaara.

Julkisivutoimittaja Betset Oy oli mukana ulkoarkkitehtuurin suunnittelussa jo varhaisessa vaiheessa. "Tiivis arkkitehtisuunnittelun, toteuttajan ja betonielementtitehtaan toteutunut yhteistyö johti kustannustehokkaasti elementoituihin ratkaisuihin, jossa jokainen betonielementti voi olla joustavasti kuvioltaan erilainen", korostaa Timo Riihimäki, Betset Oy:n projekti- ja myyntipäällikkö.

Näyttävän arjen arkkitehtuurin toteuttaminen mahdollistettiin julkisivuelementtien mallikustannusten minimointina, jolloin valmistuksen suunnittelu vaati enemmän aikaa ja erityistä suunnitelmallisuutta: Namika Areenassa elementtisuunnittelijan aikaistettu

1 Uusi Namika Areena otettiin käyttöön syyskuussa 2023. Julkisivujen punaruskea väritys viittaa nahkaiseen koripalloon. Valittu väri sopii hyvin puistomaiseen ympäristöön eri vuodenaikoina.

NAMIKA AREENA

Martin Sommerschild

2

3

Martin Sommerschild

4

2 Areenan ulkotiloihin on suunnitteilla padel-kenttä ja skeittausalue. Areena tuo alueelle paljon uusia vapaa-ajan vieton mahdollisuuksia ja ulkotiloja kehitetään käyttäjien tarpeiden ja toiveiden mukaisesti.

3 Areena palvelee Helsingin NMKY:n monipuolista lasten ja nuorten toimintaa sekä Pakilan peruskoulun liikunnanopetusta.

4 Julkisivutoimittaja Betsset Oy oli mukana ulkoarkkitehtuurin suunnittelussa jo varhaisessa vaiheessa, ja tiivis arkkitehtisuunnittelun, rakennusurakoitsijan ja betonielementtitehtaan toteutunut yhteistyö johti kustannustehokkaasti elementoituun ja laadukkaaseen ratkaisuun.

elementtikuvien toimitusaikataulu mahdollisti julkisivuelementtien valmistumisen noin kolmessa kuukaudessa.

Julkisivut valettiin teräsmuotteihin, joilla saatiin mittatarkat ja laadukkaat pinnat. "Valussa käytettiin vain kahta muottia", kertoo Riihimäki.

Players' street

Rakennuksen halkaisee players' street:iksi nimetty pelaajien kohtaamispaikka, josta on kulku kaikille koripallokentille. Koripallon lajikulttuuria ja nuorten maailmaa on tuettu rouheilla materiaalivalinnoilla. Rakennuksen lattiat, pelikenttien seinät ja porrashuoneet ovat eri tavoin kuultokäsiteltyä betonia.

Piha on Nomaji maisema-arkkitehtien suunnittelema. Pihalla on yhteensä neljä ulkokoripallokenttää: kaksi täysmittaista ja kaksi katukoripallokenttää. Pihan toimintoja on tarkoitus täydentää jatkossa nuoria aktivoivilla skeittaus-, parkour- ja kuntosalialueilla.

Myös liito-oravien reitit on huomioitu pysyttämällä oraville koripallokenttien keskelle levähdys- ja hyppytolppa yhteistyössä Helsingin ympäristöpalveluiden kanssa. Pihan näyttävänä elementteinä ovat paikallavaletut, patinavärjätetyt betoniset tukimuurit.

Rakennus sijoittuu Suomen vilkkaimmin liikennöidyn Kehä I:n tieosuuden varteen. Iltaisin Kehän suuntainen julkisivu valaistetaan, jolloin rakennus toimii maamerkinä Pakilan liittymän kohdalla.

Rakennuksen halkaisee vaalea betonirakenteinen kanjoni. Lasiseinien kautta Namika Areenan vilkas toiminta avautuu ohikulkijoille.

Rakennuksessa siirtokatsomot huomioiden on noin 400 istumapaikan katsomo. Tapahtumakäytössä areenalla riittää tilaa 750 henkilölle. Rakennus on urheilijoiden ja koululaisten tiiviissä käytössä, ja sen kahvila ja ulkotilat palvelevat kaikkia kaupunkilaisia.

Namika Areenan tilaajana oli Helsingin NMKY ja toteuttajana NCC Suomi Oy. Namika Areenan on suunnitellut Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen ja AFKS. Pääsuunnittelija toimi Hilla Rudanko ja ARK rakennussuunnittelijana Panu Härmävaara. Rakennesuunnittelija oli Ideestructura ja TATE- suunnittelijana Granelund.

Rakennusurakoitsija tiiviissä yhteistyössä

Rakennusurakoitsijana toiminut NCC Suomi Oy toteutti KOy Namika Areenan kanssa urheiluaareenan tiiviissä yhteistyössä. "Tavoitteena oli toteuttaa nuorten yhteisöllisyyttä tukeva

Panu Härmävaara

5

Panu Härmävaara

6

Panu Härmävaara

7

5 Teräsmuotti viimeisteltiin yksityiskohtia myöten kestäväksi useita valuja.

6 Betonielementin katselusta tehtaalla.

7 Kolmiulotteisen julkisivun mittatarkat ja särmikkäät pinnat onnistuivat hyvin.

8

9

rakennus, joka on samalla toimiva, kestävä ja nuoria kiinnostava myös ulkoasultaan”, kertoo hankintapäällikkö Ritva Toivakainen NCC:ltä. Hän vastasi Areena-rakennuksen runko- ja julkisivuhankinnoista ja laadusta.

Namika Areenan rakennustyöt käynnistyivät kesällä 2022 ja avajaisia päästiin juhlimaan syksyllä 2023.

”Muuntojoustava ja yhteisöllisyyttä tukeva rakennus on suunniteltu kestävyys ja toiminnallisuus etusijalla. Lisäksi talotekniset ratkaisut, kuten ilmanvaihto, lämmitys ja valaistus on suunniteltu urheilutiloihin räätälöityinä, energiatehokkaina ratkaisuina”, kertoo Joonas Saikkonen, yksikön johtaja, NCC:ltä.

”Areena palvelee Helsingin NMKY:n monipuolista lasten ja nuorten toimintaa ja Pakilan peruskoulun liikunnanopetusta”, Helsingin NMKY:n pääsihteeri Olli Joensuu iloitsee.

Helsingin NMKY:n tukisäätiön rakennuttama halli maksoi 13,5 miljoonaa euroa.

Umbra patinavärjäys valikoitui julkisivujen pintakäsittelyksi

Areenan julkisivuihin valittu Umbra-patinavärjäys sopii sekä vanhoihin että uusiin paikallavalu- ja elementtipintoihin. Patina- ja reagenssiaineet imeytetään betoniin, jossa ne reagoivat sementin kanssa muodostaen ruskeita väriyhdisteitä. ”Käsittelykertoja on kolme-neljä riippuen betonin ominaisuuksista ja halutusta värisävystä. Lopputuloksen väri on vivahteikas”, kertoo ART-Betonin toimitusjohtaja Matti Juvonen.

Käsittely tehdään mieluiten paikanpäällä. Koska käsittely tehdään isoina pintoina elementtisaumojen yli, tasaa se samalla mahdollisia elementtien sävyeroja. Oleellista on, että sementtiliima poistetaan huolellisesti esim. hiekkapuhaltamalla, happopesulla tai vesipesulla.

8 Paikallavaletut betonimuurit käsiteltiin myös julkisivujen Umbra-käsittelyllä samaan sävyyn.

9 Valmiit julkisivut patinoitiin punaruskeaksi Umbra-käsittelyllä paikan päällä.

Namika Areena, Helsinki

Rakennusaika: 07/2022–09/2023

Osoite: Pilkekuja 10, 00660 Helsinki

Laajuus: Bruttoala 3207 m², pihan ala 7745 m²

Rakennuksen kokonaispinta-ala: 3 200 m²

Rakennuttaja: KOY Namika Areena

Arkkitehtisuunnittelu:

Työyhteisöryhmä Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen ja AFKS

Arkkitehti: Panu Härmävaara

Työryhmä: Maija Viljanen, Kirsti Paloheimo,

Olli Raila, Anni Peljo, Kuisma Rasilainen,

Erika Siikaoja, Jaakko Torvinen, Aino

Hukkanen, Pirita Levanto

Pääsuunnittelija: Hilla Rudanko

Rakennesuunnittelu: Ideestructura Oy

Rakennesuunnittelu: Toni Korhonen

Elementtisuunnittelu: Tuomo Pelkonen

TATE-suunnittelu: Granlund

Projektipäällikkö: Vikke Niskanen

LVI-suunnittelu: Ville Holopainen

Sähkösuunnittelu: Juha Kivistö

Valaistussuunnittelu: Jukka Huttunen

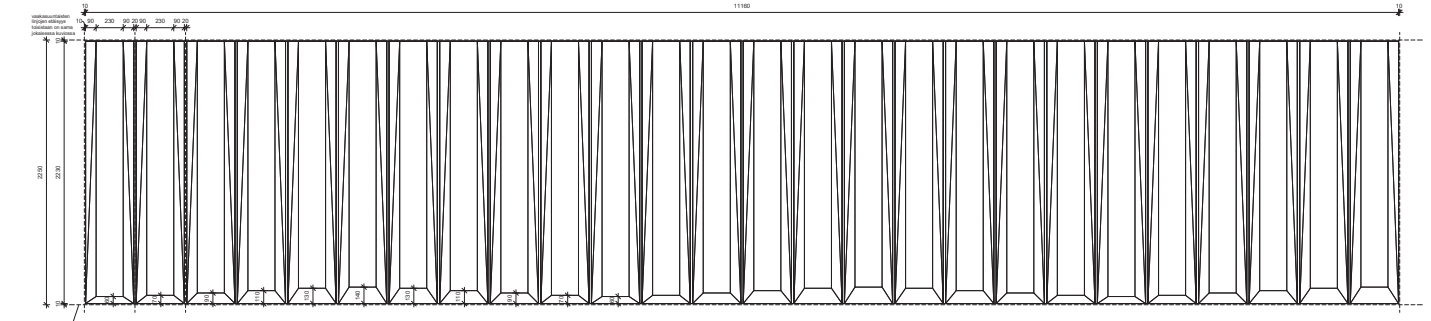
Pihasuunnittelu: Nomaji Maisema-arkkitehdit Riikka Nousiainen ja Iris Lampi

Sisustussuunnittelu: Haptik, Laura Suominen

Graafinen suunnittelu: Eino Korkala

ELEMENTTIMUOTIN MITOTUS
ks. Tavanomistamisen voimassa olevat elementit Jukka: 3D-dwg: Namika Arena Julkisivumuotti 2022-03-08

11160

Julkisivuolosuhteissa edellytetty elementin mitoitusta on jätetty suoraan 10 mm (suorillaan säätötilan värsen) suurempa kuin varsinaisen muodin

kuva 11-1, 12-2, jn. 21-1, 21-2, jn.

Elementtimuotin syvyys

kuva 11-1, 12-2, jn. 21-1, 21-2, jn.

10

10 Elementtien mitoitus

11 Nurkkadetalji

12 Elementtimuotin liitos

13 Oviiliittymä betonielementin kohdalla

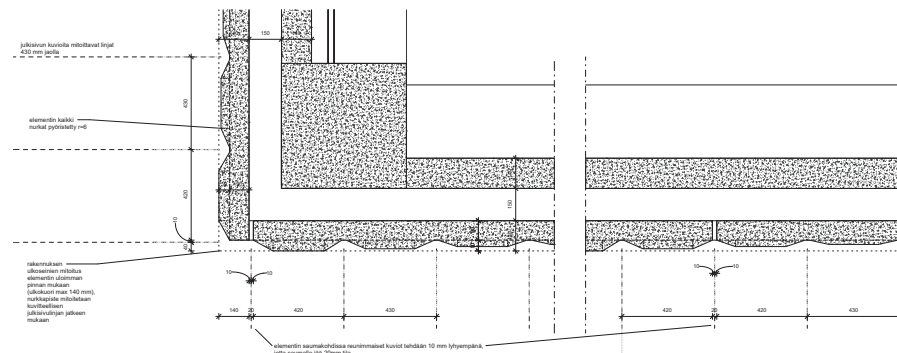
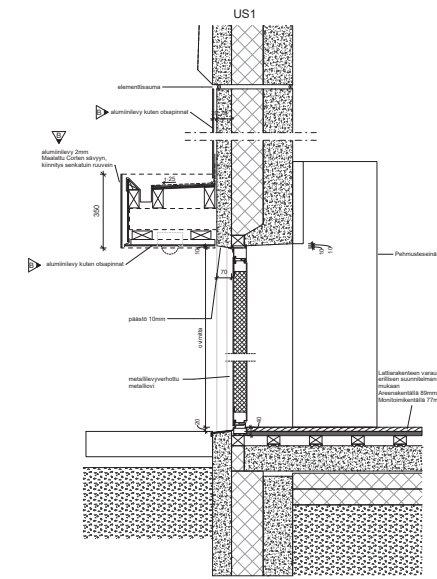

Panu Härmävaara

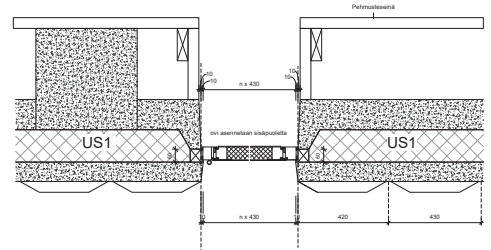
Martin Sommerschild

11

DV F2 - VSD-V 11160

12

13

16

14 Harmaa betonijulkisivu ennen Umbra-käsittelyä.

15 Valmis patinakäsitelty julkisivu.

Panu Härmävaara

14

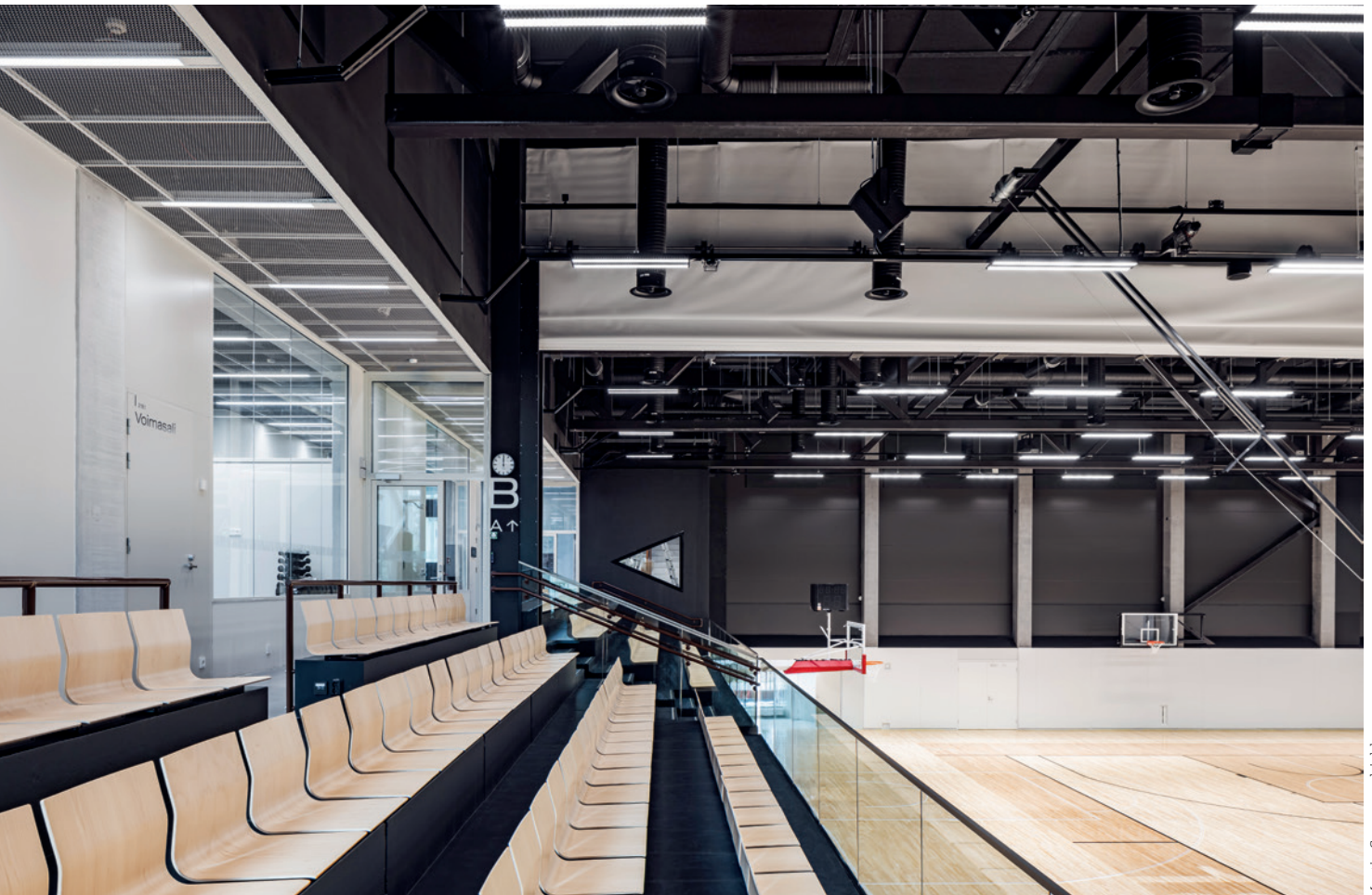

15

Martin Sommerschild

16

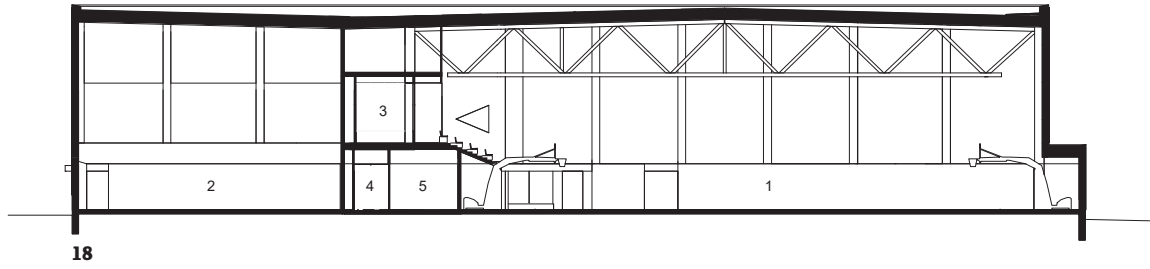

17

Martin Sommerschild

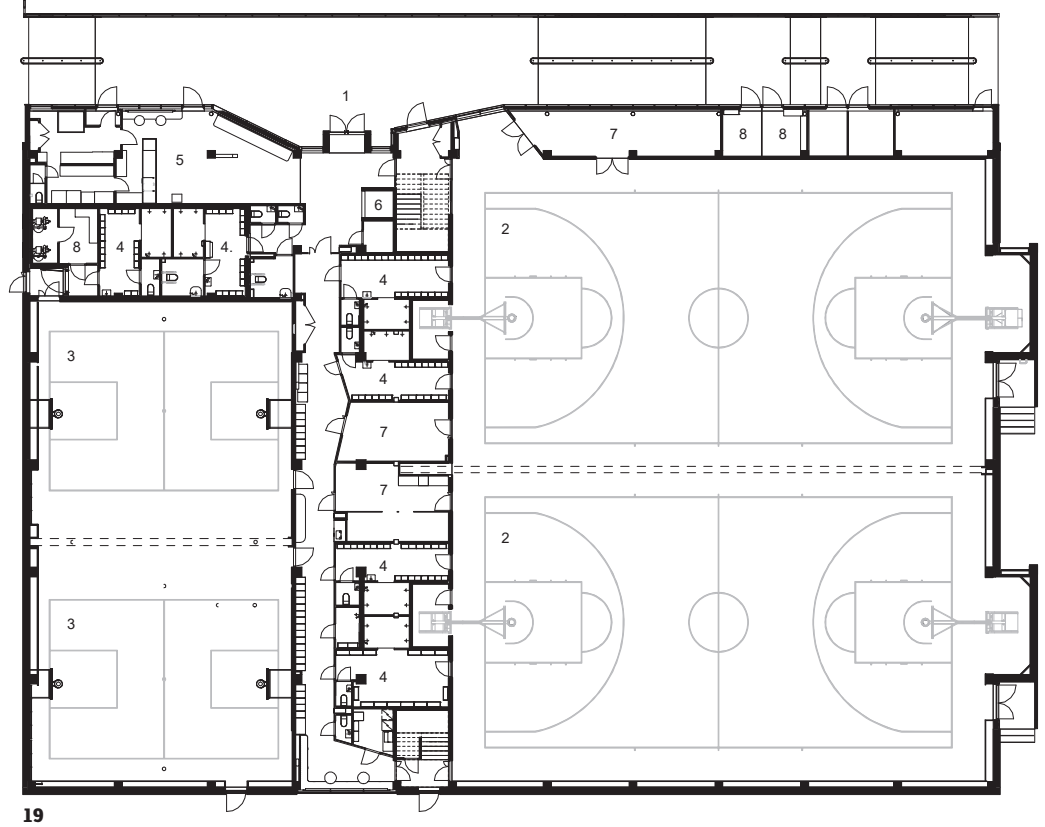
18 Leikkaus

- 1 Areenakenttä
- 2 Monitoimikenttä
- 3 Neuvottelutila
- 4 Players' Street
- 5 Pukuhuone

19 1. kerros

- 1 Sisäänkäynti
- 2 Areenakenttä
- 3 Monitoimikenttä
- 4 Pukuhuone
- 5 Ravintola
- 6 Hissi
- 7 Varasto
- 8 UVV

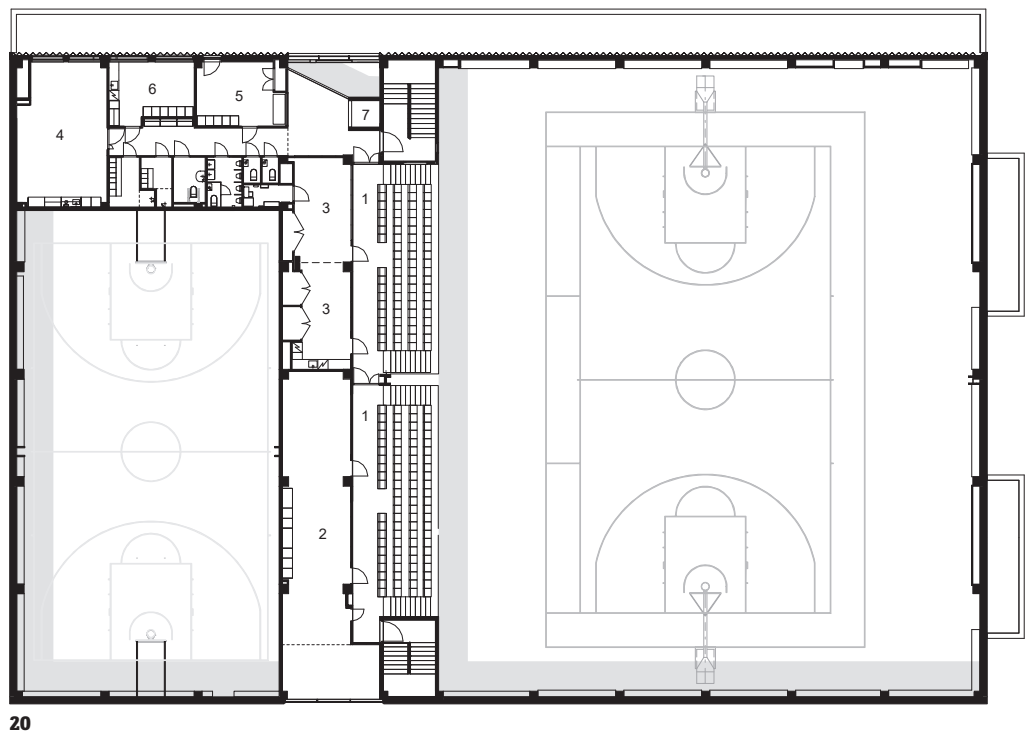

20 2. kerros

- 1 Areenakatsomo
- 2 Voimasali
- 3 Neuvottelutilat
- 4 Taitosali
- 5 Toimisto
- 6 Taukotila
- 7 Hissi

16 Pelikenttä.

17 Katsomo.

Martin Sommerschild

21

22 James Naismith

James Naismith (1861–1939) oli kanadalainen opettaja, lääkäri, sotilaspastori ja urheiluvallmentaja, joka keksi koripallon säännöt vuonna 1891 toimiessaan Springfieldissä, Massachusettsissa paikallisen NMKY:n opettajana. Hänen aloitteestaan alettiin myös käyttää kypärää amerikkalaisessa jalkapallossa.

Naismithin kehittämä koripallo levisi nopeasti Yhdysvalloissa ja sitten maailmalla. Ensimmäinen yliopistopeli käytiin todennäköisesti vuonna 1895, ja vuosisadan vaihteessa lajia harrastettiin jo monissa NMKY:issä ja NNKY:issä sekä kouluissa ympäri Yhdysvaltoja ja Kanadaa. Kesäolympialaisissa 1904 koripallo oli näytöslajina ja vuoden 1936 olympialaisissa jo virallisena lajina.

21 Rakennuksen halkaisee players' street:iksi nimetty pelaajien kohtaamispaikka, josta on kulku kaikille koripallokentille. Sisätilojen käytävä ja porrastiloissa on käytetty sirotepintaisia betonilattioita.

23 Koripallon lajikulttuurista ja nuorten maailmaa on tuettu rouheilla materiaalivalinnoilla. Rakennuksen lattiat, pelikenttien seinät ja porrashuoneet ovat eri tavoin kuultokäsiteltyä betonia. Porrashuoneen seinä- ja lattiapinnat ovat betonia.

24

Betonijulkisivu – Arkkitehtuuripalkinto 2023 Namika Arenalle

Maritta Koivisto, arkkitehti SAFA

Lähteenä: kilpailutuomariston perustelut

Vuoden 2023 Betonijulkisivu arkkitehtuuripalkinnon voitti marraskuussa palkittu *Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy* kohteellaan Namika Areena Helsinki.

– Namikan koripalloareena on urheiluhallien joukossa poikkeus, sillä Namika Arenan arkkitehtuuri on harkittua ja pysyvän oloista, jopa syvällistä. Tässä kohteessa hallirakentamisesta, joka turhan usein näyttäytyy Suomessa kertakäyttöisenä peltihallirakentamisena, on pystytty luomaan arkkitehtuuria, kaunista, kestävä ja käytettävää. Vaikka kokonaisuus on helposti ymmärrettävissä yhdellä katseella, on paikassa tilaa myös yllätyksille, hienoille yksityiskohdille ja tilakokemuksille, totesi tuomaristo perusteluissaan.

Namika Arenan sijainti kaupunkirakenteessa on haasteellinen sen sijoituessa vilkasliikenteisen liikenneväylän ja kadun risteykseen, penkereen päälle. Paikka on samanaikaisesti näkyvä, puoliurbaani ja metsäinen. Namika Areena sijoittuu tontin korkeimmalle kohdalle, risteuksen puolelle. Tällaisessa pai-

kassa seisoo jämäkkä, selkeä ja varmanoloinen rakennus. Rakennuksen julkisivut vahvistavat tätä mielikuvaa onnistuneesti.

– Laadukkaasti ja mittatarkasti toteutettujen julkisivujen kolmiulotteinen kuvio on haettu koripallon historiasta, pelin varhaisimmasta korityyppistä, jossa kori oli tehty puukapuloista. Lähtökohta on runollinen, ja sen hienosti onnistunut tulkinta on tarpeeksi abstraktia ja kokonaisuutta palvelevaa. Korkean urheiluhallin umpiseiniä on oivallisesti jäsennelty korostaen vaakalinjoja, kun taas pystykiilojen vuorottelevat, teräväpiirteiset varjot, rytmittävät pintaa pienempiin osiin. Mittakaavan hallinta yhdistettynä elementtijakoon on erittäin taitavaa ja konstailematonta. Harvoin saa nähdä näin oikeaan osunutta mitoitusta, missä ei ole jakojäännöksiä rytmiä häiritsemässä. Lopputuloksena on nähtävissä

niin suunnittelijoiden kuin valmistajien onnistunut yhteistyö, kiitti tuomaristo.

Julkisivujen punaruskea väritys viittaa nahkaiseen koripalloon. Valittu väri sopii hyvin puiden ympäröimälle tontille eri vuodenaikoina. Elementtijulkisivun saumat on käsitelty samalla Umbra-patinakäsittelyllä kuin betonipinnat, jolloin julkisivun värierot ovat tasaantuneet, ja julkisivu antaa rauhallisen, yksiaineisen vaikutelman. Kokonaisuuden väritys liittyy saumattomasti ympäröiviin oransseilla tehosteväreillä terävöitettyihin musta-valkoiisiin ulkokennttiin ja paikoitusalueisiin.

– Kaiken kaikkiaan rakennus, sen ympäristö ja betoniset julkisivut ilahduttavat kävijöitään, toivottavasti vuosikymmenten jälkeen yhtä paljon kuin tänä päivänä, kiteytti tuomaristo perusteluissaan.

25

24 Piha on vielä osittain kesken. Skeittaus-, parkour- ja ulkogym-toimintoja rakennetaan lähivuosina toisessa aallossa. Piha-alueen varustelu puolestaan mahdollistaa vaikkapa yökoriksen.

25 Namika Areenan sijainti kaupunkirakenteessa on haasteellinen sen sijoituessa vilkasliikenteisen liikenneväylän ja kadun risteykseen, penkereen päälle. Se toimii alueen maamerkinä.

26 Namika Areenan on suunnitellut Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen ja AFKS. Kuvassa suunnittelutiimin jäseniä.

26

27

27 Pienemmällä monitoimikentällä pelataan myös muita lajeja, kuten futsalia, salibandyä, käsipalloa ja lentopalloa.

28 Piha-alueella on laajat katukoripallokentät.

Palkittavat tahot:

Arkkitehtisuunnittelu: Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy
 Rakennuttaja/tilaaja: Helsingin NMKY ry
 Elementtisuunnittelu: Ideestructura Oy
 Rakennusurakoitsija: NCC Suomi Oy
 Julkisivun Umbra-käsittely: ART-Betoni Oy
 Betonielementtitoimittaja: Betsset Oy

Palkinnon tärkeimpinä arvosteluperusteina ovat julkisivun arkkitehtoninen kokonaisuus, yksityiskohtien suunnittelu, betonin ominaisuuksien laadukas hyödyntäminen, uuden kehittäminen ja kohteen soveltuminen ympäristöön.

Betonijulkisivu arkkitehtuuripalkinto 2023 -kilpailun tuomariston puheenjohtajana toimi arkkitehti SAFA *Alexi Niemeläinen* ja jäsenenä arkkitehti SAFA *Henna Helander* sekä arkkitehti SAFA, päätoimittaja *Maritta Koivisto*. Tuomariston sihteerinä toimi DI, jaospäällikkö *Janne Kihula* Betoniteollisuus ry:stä.

Lisätietoja: Betoniteollisuus ry, Janne Kihula, janne.kihula@rt.fi
<https://betoni.com/tapahtumat/betonijulkisivu-arkkitehtuuripalkinto/>

Betonijulkisivu-arkkitehtuurikilpailu

Betoniteollisuus ry:n elementtijaoksen yhdeksännen kerran järjestämän Betonijulkisivu arkkitehtuuripalkinnon tarkoituksena on tuoda esiin onnistuneesti toteutettuja betonijulkisivukohteita ja niiden suunnittelijoita. Kilpailu järjestetään joka toinen vuosi. Kilpailussa palkitaan voittaneen julkisivun suunnitellut arkkitehtuuritoimisto 5.000,- eurolla.

New sports facility architecture – Namika Arena

The Concrete Facade 2023 architectural award was given to the Namika Arena in Helsinki. The baseball arena of Helsinki YMCA showcases new standards and fine and thought-out details in the architecture of sports facilities.

The building stands eye-catchingly at the junction of a busy traffic route and streets.

The Namika Arena built for Helsinki YMCA is especially designed for use by children and young people.

The main sport is basketball which can be played simultaneously on three courts in the arena. A multi-activity field area, a weight lifting gym and a gymnastics gym support the training of basketball players and other athletes. During daytime, the arena serves as a sports facility for the nearby schools. At other

times, it is used by the Helsinki YMCA basketball teams and sports enthusiasts.

The frame and the facade of the building are built from concrete for a long service life.

The floors of the passageways and the communal areas, the walls of the game courts as well as the stairwells feature concrete processed in different ways.

The 3D patterning of the facades executed to a high standard and dimensional precision has found its inspiration in the history of basketball. The reddish-brown finish of the concrete facade, obtained with the Umbra patination method, imitates the colour of a leather basketball. Inside the building, the various rooms and areas spread out from a central canyon.

The end-result is testimony to successful cooperation between designers, all the manufacturers and builders.

